

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Όλα είναι αξιοθρήνητα στους εμφυλίους πολέμους αλλά τίποτα δεν είναι πιο αξιοθρήνητα από την ίδια τη νίκη: αυτή κάνει τους νικητές αγριότερους και πιο αχαλίνωτους, ώστε, ακόμη κι αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση τους, να εξαναγκάζονται να γίνουν από ανάγκη. Γιατί τα αποτελέσματα των εμφυλίων πολέμων είναι πάντοτε τέτοια, ώστε να γίνονται όχι μόνο αυτά που θέλει ο νικητής, αλλά ακόμη να κάνει ο νικητής, το χατίρι αυτών, με τη βοήθεια των οποίων κερδήθηκε η νίκη.

Γεμάτα είναι όλα τα βιβλία, γεμάτοι οι λόγοι των σοφών, γεμάτη η αρχαιότητα από παραδείγματα· όλα αυτά θα έμεναν στο σκοτάδι (αφάνεια), αν δεν τα συνόδευε το φως των Γραμμάτων (Λογοτεχνίας). Πόσο πολλές εικόνες γενναιοτάτων ανδρών – όχι μόνο να τις κοιτάζουμε αλλά και να τις μιμούμαστε – μας κληροδότησαν οι Έλληνες και οι Λατίνοι συγγραφείς!

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.α.	Abl. Sing: exitu Acc. Sing: auxilium Nom. Sing: liber Gen. Sing: luminis Voc. Sing: imago	Gen. Pl: exitum Gen. Pl: auxiliorum Abl. Sing: libro Acc. Pl: lumina Dat. Pl: imaginibus	
β.	Gen. Sing: nullius rei Nom. Sing: ipsum Gen. Sing: talis Acc. Sing: quem Dat. Sing: sibi		
γ.	Positivus misera feroces	Comparativus miseriora ferociores	Superlativus miserrima ferocissimos
	Positivus miesre ferociter	Adverbium Comparativus miserius ferocius	Superlativus miserrime ferocissime
2.α.	Imperativus Praesens fi fite	Gerundivum faciendus – facienda – faciendum	
β.	Praesens: Imperfectum: Futurum: Perfectum: Plusquam Perfectum: Fut. Exactum:	obsequatur obsequetur obsecuturus sit obsecutus sit obsecutus esset -	

γ.	Indicativus Praesens:	redditis
	Indicativus Perfectum:	reddidistis
	Infinitivus Praesens:	cogi
	Infinitivus Futurum:	coactum iri
	Praesens:	vult
	Indicativus Futurum:	volet
	Coniunctivus Praesens:	iaceam
	Coniunctivus Perfectum:	iacuerim
	Indicativus Imperfectum:	relinquebas
	Indicativus Plusquamperfectum:	reliqueras

3.α. quae iacuissent in tenebris omnia, nisi litterarum lumen accessisset.

β. Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ut, γιατί είναι καταφατική και εκφέρεται με Υποτακτική γιατί στη λατινική το αποτέλεσμα θεωρείται πάντα μια υποκειμενική κατάσταση, χρόνου Ενεστώτα (cogantur), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (reddit). Αναφέρεται στο παρόν-μέλλον. Έχουμε ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων (συγχρονισμός κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση).

γ. nihil miserius ipsa victoria

4.α. civilibus: επιθετικός προσδιορισμός στο “bellis”
ferociores: κατηγορούμενο στο αντικείμενο “victores”
exitus: υποκείμενο του ρήματος “sunt”
auxilio: αφαιρετική οργάνική του μέσου / του τρόπου
adimitandum: εμπρόθετος προσδιορισμός του γερονδίου, που δηλώνει σκοπό
nobis: έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα “veliquerunt”.

β. Cicero dixit bellorum enim civilium exitus tales esse semper, ut non solum ea fierent, quae vellet victor.